

Voorwoord

Die leksikografiese gemeenskap van Afrika is vanuit die Weste en die Ooste met die internasionale gemeenskap verbind. Behalwe die ryk verskeidenheid inheemse tale word baie Westerse en Oosterse tale ook in die meeste Afrika-lande gepraat. Hierdie verskeidenheid word weerspieël in hierdie nommer van *Lexikos*.

Naasmekaarbestaande veeltalige gemeenskappe het 'n opwindende en stimulerende invloed op mekaar. Vir 'n aansienlike tyd was dit byvoorbeeld die geval in die Republiek van Suid-Afrika. Sedert die erkenning van elf amptelike tale in die grondwet van die land, het 'n gemeenskap gedurende die afgelope paar jaar ontwikkel waar elke taal meer bewus geword het van die ryk erfenis van die ander tale.

Die doel van die instelling van die Pan-Suid-Afrikaanse Taalraad (PANSAT) is die ontwikkeling en bevordering, nie net van die elf amptelike tale nie, maar ook van die baie ander tale wat in Suid-Afrika gepraat word. Een van die take wat aan PANSAT opgedra is, is die totstandbrenging van die leksikografie-eenhede vir elke amptelike taal. Om hierdie rede word 'n artikel geplaas wat die Wet bespreek waardeur PANSAT ingestel is en wat die bepalings vir die leksikografie-eenhede uiteensit, asook PANSAT se verantwoordelikhede betreffende die totstandbrenging van die leksikografie-eenhede. Daar is ook twee artikels oor die beplanning en bestuur van leksikografie-eenhede.

'n Oorsig van die leksikografiese situasie in die Republiek van Suid-Afrika word gegee in 'n spesiale afdeling wat handel oor die missie, geskiedenis en huidige omstandighede van die reeds bestaande leksikografie-eenhede, asook van tale waarvoor leksikografie-eenhede tot stand gebring gaan word.

Die uitdagings en moontlikhede van veeltaligheid word ondersoek in 'n artikel oor 'n veeltalige woordeboek van akademiese woorde. In verdere bydraes word die wenslikheid van die ontwikkeling van 'n tegniese woordeskat vir die Afrikatale oorweeg. Ander skrywers bespreek probleme wat verband hou met die vertaling van woorde en uitdrukkings uit tale wat tot ander kulture behoort. Die besondere eienskappe van aanleerderswoordeboeke, veral aanleerderswoordeboeke van ander kulture, word ondersoek.

Die invloed van inheemse en ander tale op die Engels wat in 'n bepaalde land gepraat word, word aangeraak in twee artikels oor woordeboeke wat variëteite van Engels bevat, Suid-Afrikaanse Engels en Australiese Engels.

Dankbetuiging

Sonder bydraers sal *Lexikos* nie moontlik wees nie, en hulle moet bedank word, nie alleen vir hul bydraes nie, maar ook vir die hulp om hul bydraes te finaliseer. Net so kan sonder die keurders van die artikels gehalte nie gewaarborg word nie. Hul kommentaar het dikwels gelei tot belangrike verbeterings en byvoegings deur die bydraers tot hul artikels. Die keurders moet bedank word vir die aandag wat hulle aan die evaluering van die artikels gegee het.

Die lede van die afdeling Redaksionele Steundienste van die Buro van die Woordeboek van die Afrikaanse Taal het 'n groot aandeel in die verskyning van hierdie nommer van *Lexikos* gehad. Mnr. Etienne Botha het gehelp met die redigering van die meeste van die artikels, en benewens om as resensieredakteur op te tree, was me. Tanja Harteveld verantwoordelik nie alleen vir die administrasie en korrespondensie nie, maar ook vir die elektroniese setwerk. Hul bekwame en professionele bydrae word hoog gewaardeer.

J.C.M.D. du Plessis

Buro van die Woordeboek van die Afrikaanse Taal

Foreword

The African lexicographic community is joined to the international lexicographic community from the West and the East. In addition to the rich variety of indigenous languages in most African countries, many Western and Eastern languages are also spoken. This diversity is reflected in this edition of *Lexikos*.

Coexisting multilingual societies have an exiting and stimulating influence on each other. This has been the case for some time in for example the Republic of South Africa. Since the recognition of eleven official languages in the new constitution of this country, a community has developed over the past few years where each language has become more aware of the rich heritage of other languages.

The purpose of the formation of the Pan South African Language Board (PANSALB) is the development and advancement not only of the eleven official languages, but also of the many other languages spoken in South Africa. One of the tasks PANSALB has been charged with is the establishment of lexicography units for each official language. For this reason a paper is included discussing the Act by which PANSALB was formed and setting out the regulations for lexicography units, as well as PANSALB's responsibilities regarding the establishment of the lexicography units. There are also two articles on the planning and management of lexicography units.

In a special section dealing with the mission, history and present state of existing lexicography units as well as of languages for which lexicography units are to be established, an overview of the lexicographic situation in the Republic of South Africa is given.

The challenges and possibilities of multilingualism are explored in an article on a multilingual dictionary of academic words. In further contributions, the feasibility of developing a technical vocabulary for African languages is considered. Other authors discuss problems associated with the translation of words and expressions from languages which belong to other cultures. The particular qualities of learner's dictionaries, especially of learner's dictionaries for students from different cultures, are examined.

The influence of indigenous and other languages on English as spoken in a particular country is touched on in two articles on dictionaries containing varieties of English, South African English and Australian English.

Acknowledgements

Without the contributors, *Lexikos* would not be possible, and they must be thanked not only for their contributions, but also for helping to finalise their articles. Similarly, without the judges of articles, quality could not be guaranteed. Their comments often led to important improvements and additions by the contributors to their articles. The judges must be thanked for the attention paid to the evaluation of articles.

The members of the Editorial Support Services division of the Bureau of the Woordeboek van die Afrikaanse Taal had a large share in the appearance of this edition of *Lexikos*. Mr Etienne Botha assisted in editing most of the articles, and in addition to acting as review editor, Ms Tanja Hartevelde was also responsible not only for the administration and correspondence, but also for the electronic typesetting. Their efficient and professional contribution is much appreciated.

J.C.M.D. du Plessis

Bureau of the Woordeboek van die Afrikaanse Taal